

Сторінка молодого вченого

УДК 65.012.34:[65.015.45]

© 2015

Р.Г. Прозоров

*Інститут
тваринництва
НААН*

**Науковий керівник —
член-кореспондент НААН,
доктор економічних наук
О.В. Ульянченко*

СТВОРЕННЯ АУТСОРСИНГ- ЦЕНТРІВ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ МОЛОЧНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ*

Мета. Визначити вплив аутсорсингу на зниження логістичних витрат сільськогосподарських підприємств молочної промисловості. **Методи.** Використано методи: монографічний, статистичний, графічний, схематичний. **Результати.** Завдяки використанню аутсорсингу зростають ефективність і якість обслуговування споживачів, знижуються витрати, підвищується гнучкість діяльності, зменшуються відповідні ризики і т.д. **Висновки.** Аутсорсинг є істотним елементом, що впливає на ефективність функціонування підприємств.

Ключові слова: аутсорсинг, логістична система, логістика, молочне скотарство, витрати.

Актуальність формування логістичних систем зумовлена розвитком сільського господарства України і зміною пріоритетів у діяльності суб'єктів господарювання. Необхідним для сільськогосподарських підприємств є обґрунтування та впровадження в практику управління новітніх підходів до оптимізації їх функціонування. Серед таких підходів чільне місце посідає логістика. Використання інструментів логістики дає змогу поліпшити внутрішнє та сформувати сприятливе зовнішнє середовище господарювання сільськогосподарських підприємств. Саме використання аутсорсингу — різновиду логістичної діяльності, допоможе стороннім підприємствам (учасникам логістичного каналу) виконувати множинні різноманітні логістичні функції.

Мета досліджень — визначити вплив аутсорсингу на зниження логістичних витрат сільськогосподарських підприємств молочної промисловості.

Методи досліджень. У дослідженні було використано такі методи: монографічний,

статистичний, графічний — для комплексного вивчення економії за аутсорсингу різних логістичних функцій, схематичний — для визначення основних видів та функцій аутсорсингу.

Результати досліджень. Нині широкомасштабних розробок і практичної реалізації принципів логістики в галузі тваринництва, зокрема молочного скотарства, нами не виявлено. Використання інструментів логістики дає змогу поліпшити внутрішнє та сформувати сприятливе зовнішнє середовище господарювання сільськогосподарських підприємств.

У сільському господарстві Харківської області у 2013 р. зареєстровано 1969 діючих сільськогосподарських підприємств, з них 1220 (62%) фермерських господарств.

За останнє 20-річчя ці господарства зробили значний внесок у розвиток аграрного сектору економіки, підвищилася їх вагомість у формуванні продовольчих ресурсів держави.

Проте в сучасних умовах розвитку ринкової економіки виникає потреба досягнення сільськогосподарськими підприємствами стабільності на ринку та закріплення позицій

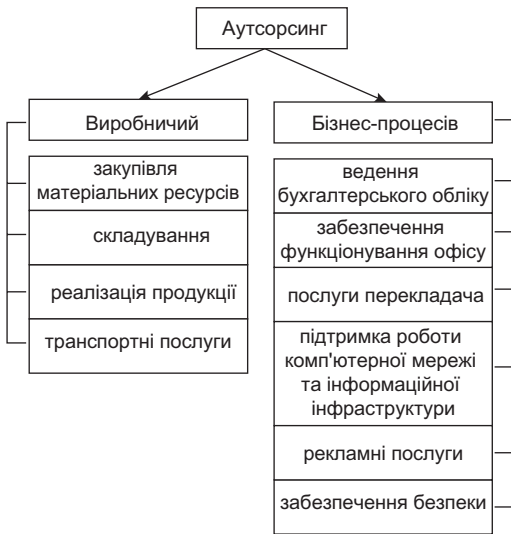

Рис. 1. Види та функції аутсорсингу

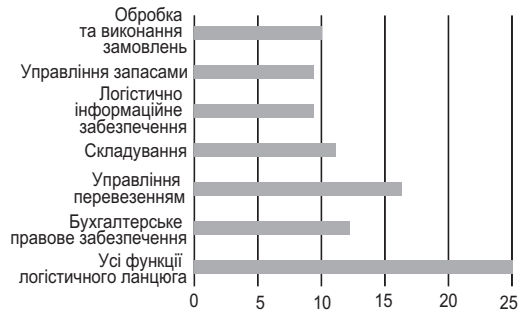

Рис. 2. Економія за аутсорсингу різних логістичних функцій

серед конкурентів. Вирішення цього питання пов'язане з найактуальнішою проблемою розвитку сільського господарства регіонів України зі збутом сільгосппродукції, коли в процесі виробництва та реалізації продукції виникає низка завдань, для раціонального та ефективного

Переваги та недоліки використання аутсорсингу у функціональних сферах логістики

Функціональна сфера логістики	Передача функції	
	переваги	недоліки
Постачання	Поліпшення зв'язків з постачальниками; відсутній тривалий та дорогий процес організації поставок; зменшення затрат завдяки наявності у постачальника ефекту масштабу, ефекту досвіду	Можливі перебої у постачанні з вини провайдера чи внаслідок труднощів інформаційного обміну; збільшення витрат через пошук постачальника, контроль та управління постачальником
Виробництво	Збереження власних потужностей та їх концентрація на основних елементах виробничого процесу; поліпшення показників ROI (норма доходності) та EVA за рахунок зменшення власного капіталу в балансі підприємства	Зменшення контролю над якістю в ланцюзі додавання вартості; ноу-хау та технології знаходяться поза підприємством
Збут	Скорочення транспортно-складських витрат; відсутня потреба у власних великих складських площах; скорочення транспортних витрат та витрат на сортування, фасування, пакування; ефективніше вивчення споживчого попиту	Ослаблення контактів з клієнтом через несумлінне виконання логістичним провайдером своїх обов'язків
Складування	Немає потреби в додаткових інвестиціях для побудови, оснащення та підтримки складських приміщень	Неможливість контролю за станом, умовами зберігання та кількістю продукції (матеріалів) на складах
Транспортування та експедиційна діяльність	Накопичення досвіду логістичного провайдера, розвиток інфраструктури, спеціалізація кваліфікованого персоналу; немає потреби мати власний автопарк та обслуговувати його; підвищення ефективності виконання транспортних операцій; відсутність інвестицій в програмне забезпечення	Існують ризики неякісного транспортування; можливе необ'ґрунтоване завищення транспортних тарифів та ін.

вирішення яких потрібно дотримуватись основного правила логістики – правила «7R». Саме це, вважаємо, визначає необхідність створення логістичного аутсорсинг-центру у місцях перетину матеріальних потоків у регіоні. Сутність аутсорсингу полягає у підвищенні ефективності роботи сільськогосподарського підприємства завдяки передачі деяких функцій на виконання зовнішнім організаціям з метою оптимізації всіх видів ресурсів і концентрації на основному виді діяльності. Умовно аутсорсинг можна розділити на 2 види: виробничий і аутсорсинг бізнес-процесів (рис. 1).

Досліджено, що завдяки використанню аутсорсингу підвищуються ефективність і якість обслуговування споживачів, знижуються витрати, підвищується гнучкість діяльності, зосереджуючись на основних її видах, не виникають потреби у додаткових інвестиціях, знижуються певні ризики та ін. Застосовуючи аутсорсинг, підприємство може істотно

знижити витрати, зокрема, завдяки зниженню логістичних витрат (рис. 2).

За даними зарубіжної літератури [8], скорочення логістичних витрат на 1% еквівалентне 10%-му збільшенню продажів. Загалом логістичні витрати на підприємствах становлять від 5 до 45%, залежно від обсягу реалізації продукції, виду спеціалізації підприємства, географічного масштабу діяльності та співвідношення вагових і цінових характеристик матеріальних ресурсів і готової продукції. Частка логістичних витрат зростає у разі ускладнення ланцюгів постачання, змін у системі замовлень, зростання вимог клієнтів до якості обслуговування та ін.

Для ухвалення обґрунтованого рішення щодо оптимізації логістичних процесів на підприємстві запровадженням логістичного аутсорсингу потрібно враховувати його потенційні переваги та недоліки в розрізі основних функціональних сфер логістики підприємства (таблиця).

Висновки

Аутсорсинг як концепція зниження витрат у діяльності підприємства є істотним елементом, що впливає на ефективність функціонування підприємств, а також їх конкурентну позицію. Логістичний аутсорсинг концентрується насамперед на виявленні у цьому підприємстві логістичних функцій, які з точки зору підприємства є малоефективними, і передачі їх іншим спеціалізованим суб'єктам (найчастіше логістичним операторам). Використання аутсорсингових

схем на вітчизняних сільськогосподарських підприємствах може значно підвищити функціональність логістичної системи підприємства за рахунок переваг передачі функцій аутсорсингу. Зважаючи на істотні ризики, пов'язані з використанням аутсорсингу, подальшого опрацювання потребують питання оцінки економічної ефективності його впровадження на підприємствах і розробка механізму взаємодії підприємств-замовників та постачальників аутсорсингу.

Бібліографія

1. Аникин Б.А. Аутсорсинг: создание высокоэффективных и конкурентоспособных организаций: учеб. пособ.; под ред. Б.А. Аникина. — М.: ИНФРА-М, 2003. — 187 с.
2. Голдсби Т. Бережливое производство и 6 сигм в логистике: рук. по оптимизации логистических процессов/Т. Голдсби, Р. Мартиченко. — Минск: Гревцов Паблицер, 2009. — 416 с.
3. Гуторов О.І. Формування логістичних систем у сільському господарстві: монографія/О.І. Гуторов, Н.В. Прозорова, Р.Г. Прозоров//Харк. НАУ імені В.В. Докучаєва. — Х.: ХНАУ, 2013. — 238 с.
4. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua/>
5. Козлов В. Роль логистического центра в повышении экономической эффективности транспортного средства/В. Козлов//Главный бухгалтер. Транспорт. — 2011. — № 9. — С. 58–61.
6. Логистика: учебник для студентов вузов/Б.А. Аникин, В.В. Дыбская, А.А. Колобов, И.И. Омельченко. — М.: ИНФРА-М., 2005. — 368 с.
7. Сумець О.М. Логістика: теорія, ситуації, практичні завдання. — Ч. 1. Логістика як інструмент ринкової економіки: навч. посібник/О.М. Сумець, О.Б. Білоцерківський, І.П. Голофаєва. — Х.: Миськдрук, 2010. — 212 с.
8. Engell S. Logistic Optimization of Chemical Production Processes//WILEY-CH Verlag GmbH&Co. KGaA, 2008. — 298 p.
9. Sadler I. Logistics and Supply Chain Integration/ I. Sadler. — London: SAGE Publications Inc., 2007. — 289 p.

Надійшла 24.02.2014.